

Határozatok Tára

HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2018. november 22.¹

C-578/17. sz. ügy

Oy Hartwall Ab
másik fél:
Patentti- ja rekisterihallitus

(a Korkein hallinto-oikeus [legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Védjegyek – 2008/95/EK irányelv – 2. cikk – A 3. cikk (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése – Kizáró, illetve törlési okok – Megkülönböztető képesség – Használat révén megszerzett megkülönböztető képesség – Benne rejlő megkülönböztető képesség – Grafikai ábrázolás – Színvédjegy vagy ábrás védjegy – Ábrás védjegyként ábrázolt színvédjegy – Lajstromozási feltételek – Védjegykategóriák – Védjegytipusok – Ellentmondások a védjegybejelentésben”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) több, a 2008/95/EK irányelv² 2. cikkében szereplő grafikai ábrázolhatóságra vonatkozó követelmény és a 2. cikkben, illetve a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában szereplő megkülönböztető képességgel kapcsolatos követelmény értelmezésére vonatkozó kérdést terjesztett előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé.

2. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapja egy, az Oy Hartwall Ab és a Patentti- ja rekisterihallitus (szellemi tulajdoni hivatal, Finnország) között folyó jogvita. Az utóbbi elutasította az Oy Hartwall által egy színvédjegy lajstromozása iránt előterjesztett kérelmet, azzal az indokkal, hogy az igényelt védjegy nem rendelkezik a színvédjegyek vonatkozásában előírt megkülönböztető képességgel. Az említett kérelemben a színvédjegyet ábra formájában grafikailag ábrázolták.

3. A jelen ügy tehát azt a kérdést veti fel, hogy miként kell értelmezni egy színvédjegy esetleges lajstromozásával összefüggésben a 2008/95 irányelvben a grafikai ábrázolásra és a megkülönböztető képességre vonatkozóan előírt követelményt. Kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság közelebbről azt kívánja megtudni, hogy az irányelv 2. és 3. cikkével ellentétes-e egy olyan színvédjegy lajstromozása, amelyet a védjegybejelentésben ábra formájában ábrázoltak grafikailag.

¹ Eredeti nyelv: dán.

² A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 299., 25. o., a továbbiakban: 2008/95 irányelv).

4. A jelen indítványban kifejtem, hogy miért vélem egyrészt úgy, hogy ezen irányelv 2. cikkét, valamint 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a kérdés, hogy a védjegy tekintetében a lajstromozást ábrás vagy színvédjegyként kérték-e, lényeges a megkülönböztető képességre vonatkozó követelmény értelmezése során, másrészt pedig úgy, hogy a 2. cikkel ellentétes egy olyan védjegy lajstromozása, amelynek grafikai ábrázolása a jelen ügghöz hasonlóan ábra formáját ölti, noha lajstromozását a bejelentő színvédjegyként kérte.

II. Jogi háttér

A. A 2008/95 irányelv³

5. Az „A védjegyoltalomban részesíthető megjelölés” című 2. cikk szövege a következő:

„Védjegyoltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, így különösen szó – beleértve a személyneveket –, ábra, kép, alakzat, betű, szám, továbbá az áru vagy a csomagolás formája, ha e megjelölés alkalmas arra, hogy valamely vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait megkülönböztessen más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól.”

6. A kizáró, illetve törlési okokról szól 3. cikk (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés:

[...]

b) nem alkalmas a megkülönböztetésre

[...]

(3) Az (1) bekezdés b), c) és d) pontjai alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, illetve a védjegy nem törölhető, ha a megjelölés használata révén a bejelentés bejelentési napját megelőzően megszerezte a megkülönböztető képességet. Ezen túlmenően bármelyik tagállam előírhatja, hogy ezt a szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a megjelölés a megkülönböztető képességet a bejelentés bejelentési napját vagy a lajstromozás napját követően szerezte meg.”

B. A finn jog

7. A 2008/95 irányelvet a finn jogba a védjegyekről szóló, 1964. január 10-i 7/1964. sz. törvény ültette át, amelyet a jelen ügyben alkalmazandó változatát illetően utoljára az 56/2000. sz. törvény módosított.

3 A 2008/95 irányelv hatályon kívül helyezte és felváltotta a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK tanácsi irányelvet (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.). A 2008/95 irányelv 2. és 3. cikke, amelyek értelmezését a jelen ügyben kéri, azonos formában átveszi a 89/104 irányelv 2. és 3. cikkének szövegét. A 89/104 irányelvre vonatkozó ítélkezési gyakorlat tehát releváns a jelen ügyben is. A 2008/95 irányelvet az új védjegyirányelv, vagyis a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2015. december 16-i (EU) 2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 336., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 71., 325. o.; HL 2016. L 73., 5. o.) váltotta fel, amely esetében az átültetési határidő 2019. január 14.

8. A védjegyekről szóló (a jelen ügyben alkalmazandó változatát illetően utoljára a 39/1993. sz. törvény által módosított) törvény 1. cikkének (2) bekezdése értelmében védjegyoltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely vállalkozás áruit gazdasági tevékenység körében megkülönböztesse harmadik személyek áruitól. E rendelkezés ezt követően kimondja, hogy védjegyet képezhetnek többek között szavak – beleértve a személyneveket –, ábrák, képek, alakzatok, betűk, számok, továbbá az áru vagy a csomagolás formája.

9. A védjegyekről szóló (a jelen ügyben alkalmazandó változatát illetően utoljára az 56/2000. sz. törvény által módosított) törvény 13. cikke szerint a lajstromozandó védjegy a védjegyjogosult áruinak harmadik személyek áruitól való megkülönböztetését szolgálja. Az olyan védjegy, amely kizárólag vagy alig módosítja vagy egészíti ki a termék fajtáját, minőségét, mennyiségét, rendeltetését, értékét, származási helyét, illetve az előállítás időpontját mutatja, nem tekinthető megkülönböztető képességgel rendelkezőnek. A megjelölés megkülönböztető képességének megítélése során e cikk szerint valamennyi körülményt értékelni kell, különösen azt, hogy mennyi ideig és milyen széles körben használták a védjegyet.

III. Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

10. Az Oy Hartwall társaság 2012. szeptember 20-án kérte az alábbi megjelölés lajstromozását a szellemi tulajdoni hivaltaltól. A megjelölés grafikai ábrázolása szerint az egy kék színű szalagból áll, amelynek vékony szürke szegélye van. A megjelölés lajstromozását színvédjegyként kérték a 32. áruosztályba tartozó „ásványvizek” tekintetében. Az Oy Hartwall a színeket illetően a következőket emelte ki: a megjelölés színe kék (PMS 2748, PMS CYAN) és szürke (PMS 877).

11. Bejelentésében az Oy Hartwall benyújtott a szellemi tulajdoni hivatalhoz egy piacelemzést, amelyben a résztvevőkkel ismertették a bejelentett védjegyet, valamint a társaság két alkalmazottjának tanúvallomását, amely a védjegynek a társaság termékeinek megjelölésére való használatáról szólt.

12. A szellemi tulajdoni hivatal közbenső intézkedése alapján az Oy Hartwall pontosította, hogy a bejelentett védjegy lajstromozását színvédjegyként, és nem ábrás védjegyként kérelmezi.

13. 2013. június 5-i határozatával a szellemi tulajdoni hivatal elutasította a kérelmet azzal az indokkal, hogy a bejelentett védjegy nem rendelkezik megkülönböztető képességgel. A szellemi tulajdoni hivatal határozatának indokolásában kiemeli többek között, hogy állandó gyakorlata szerint kizárólagos jog meghatározott színek tekintetében nem lajstromozható arra vonatkozó, megalapozott bizonyíték fennállása nélkül, hogy a bejelentett színek tartós és széles körű használat révén megkülönböztető képességre tettek szert a kérelmezett áruk vonatkozásában.

14. A szellemi tulajdoni hivatal határozata kiemeli, hogy a piacelemzés azt támasztja alá, hogy nem a színek maguk ismertek, hanem csak azt, hogy az ábrás védjegy ismert. Az említett határozat szerint nem bizonyított, hogy a kérelmezett színösszeállítást a kérelmező által kínált áruk megjelölésére olyan hosszú ideig és olyan széles körben használták, hogy e használat következtében az a bejelentés időpontjában Finnországban megkülönböztető képességgel rendelkezett.

15. A markkinaoikeus (versenybíróság, Finnország) elutasította az Oy Hartwall által előtte e határozat ellen indított keresetet.

16. Határozata indokolásában e bíróság kiemelte, hogy az Oy Hartwall egy színösszetétel tekintetében kérelmezte a bejelentett védjegy lajstromozását. Többek között úgy tekintette, hogy a kérelem grafikai ábrázolása nem tartalmazott olyan szisztematikus elrendezést, amely az érintett színeket előre meghatározott módon és állandó jelleggel egymáshoz rendeli. A bejelentett színvédjegy ezáltal nem felel meg a védjegy lajstromozhatóságának a grafikai ábrázolásra vonatkozó, a 39/1993. sz. törvény 1. cikkének (2) bekezdésén alapuló követelményeinek.

17. Az Oy Hartwall fellebbezést nyújtott be a markkinaoikeus (versenybíróság) határozatával szemben a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság), vagyis a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

18. E bíróságnak azt a kérdést kell eldöntenie, hogy az Oy Hartwall védjegye lajstromozható-e színvédjegyként. E tekintetben azt a kérdést veti fel, hogy milyen jelentősége van az esetleges védjegy-lajstromozás tekintetében a védjegybejelentésben a színvédjegyként való minősítésnek.

19. 2017. szeptember 28-i határozatával a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) felfüggesztette az eljárást és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) Lényeges-e a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (egységes szerkezetbe foglalt változat) 2. cikke és 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján a megkülönböztető képességre vonatkozó feltételek értelmezése során, hogy a védjegy tekintetében a lajstromozást ábrás vagy színvédjegyként kérték-e?
- 2) Amennyiben a védjegy szín- vagy ábrás védjegyként való minősítése lényeges a megkülönböztető képességének megítélésénél, akkor a védjegyet, képként való ábrázolásától függetlenül, a kérelemnek megfelelően színvédjegyként kell lajstromozni, vagy csak ábrás védjegyként lajstromozható?
- 3) Abban az esetben, ha a védjegybejelentésben képként ábrázolt védjegy színvédjegyként lajstromozható, akkor azon védjegy, amelyet a védjegybejelentésben a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a színvédjegy lajstromozásához szükséges pontossággal ábrázoltak grafikailag (és nem egy szín önmagában, absztrakt módon, alak vagy körvonal nélküli lajstromozásáról van szó), színvédjegyként való lajstromozásához szükséges-e ezen felül a használatnak a szellemi tulajdoni hivatal által elvártnak megfelelő vagy egyáltalán bármiféle bizonyítása?”

20. Az Oy Hartwall, a finn kormány és az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket. A finn kormány és a Bizottság vett részt a 2018. szeptember 6-án tartott tárgyaláson.

IV. Elemzés

A. Előzetes megjegyzések

21. A Bíróság jelen ügy kapcsán fennálló hatáskörének kérdése a tárgyaláson merült fel. Ennek kapcsán röviden megjegyzem, hogy a Bíróság rendelkezik hatáskörrel a feltett kérdések megválaszolására. Amint azt a kérdésekre adott válaszom alátámasztja, a jelen ügy nem a finn jog értelmezésére vonatkozik, hanem a 2008/95 irányelv 2. és 3. cikkének értelmezésére. Az irányelv (6) preambulumbekzdéséből vitathatatlanul kitűnik, hogy a tagállamok továbbra is szabadon határozhatják meg a védjegyek lajstromozásával kapcsolatos eljárásjogi rendelkezéseket. Amint arra a finn kormány is rámutatott a tárgyalás során, a tagállami eljárási szabályokat ugyanakkor oly módon kell megállapítani és alkalmazni, amely biztosítja a védjegyek lajstromozása terén az irányelv által harmonizált követelmények tiszteletben tartását. Másként fogalmazva, a nemzeti hatóságoknak többek között gondoskodniuk kell az irányelv követelményeinek, és különösen az annak 2. és 3. cikkében szereplő követelmények tiszteletben tartásáról, amelyek szerint a lajstromozhatósághoz minden védjegynek grafikailag ábrázolhatónak kell lennie és megkülönböztető képességgel kell rendelkeznie.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

1. Azon ténynek a 2008/95 irányelv 2. cikkében és 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában és (3) bekezdésében hivatkozott, megkülönböztető képességre vonatkozó feltétel értelmezésére gyakorolt hatásáról, hogy a védjegy lajstromozását ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték (első kérdés)

22. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2008/95 irányelv 2. cikkének értelmezése, és az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése értelmében vett megkülönböztető képességre vonatkozó feltétel értelmezése szempontjából lényeges-e az a kérdés, hogy a védjegy lajstromozását ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték.⁴

23. Előzetesen rámutatok, hogy a finn kormány a tárgyalás során kiemelte, hogy a finn hatóságoknak csak annak eldöntésére van hatáskörük, hogy a bejelentett védjegy lajstromozható-e színvédjegyként. Ez az előadottak szerint annak tudható be, hogy a finn jog alapján a finn hatóságok nincsenek feljogosítva arra, hogy módosítsák a védjegyek a védjegybejelentésben megjelölt típusát. Mivel az Oy Hartwall egy színvédjegy lajstromozását kérte,⁵ a finn hatóságok tehát nem jogosultak annak vizsgálatára, hogy a védjegy ezzel szemben – vagy emellett – lajstromozható-e ábrás védjegyként.⁶

24. Következésképpen az alábbi fejtegetésekben úgy tekintem, hogy a bejelentett védjegy színvédjegy. Nem térek tehát ki arra a kérdésre, hogy az Oy Hartwall e védjegyet ábrás védjegyként is lajstromoztatni kívánta-e.⁷

4 A kérdés megfogalmazásában a kérdést előterjesztő bíróság kizárólag az irányelv 2. cikkéből és 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjából következő megkülönböztető képességre, vagyis a „binnen rejlő” megkülönböztető képességre utalt. Mivel a használat révén megszerzett megkülönböztető képesség (az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése) szintén az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés fókuszában áll, az Oy Hartwall pedig arra hivatkozik, hogy a bejelentett védjegy egyszerre rendelkezik benne rejlő megkülönböztető képességgel és használat révén megszerzett megkülönböztető képességgel, válaszómban a 3. cikk (3) bekezdését is szerepeltettem.

5 Lásd a jelen indítvány 10. és 12. pontját.

6 Ehhez hasonlóan, kizárólag az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból tűnik ki, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak a jelen ügyben arról kell határoznia, hogy a „színes képként megjelenített [bejelentett védjegyet] színvédjegyként kell-e lajstromozni”.

7 Ez levezethető lenne abból, hogy bár a védjegy lajstromozását színvédjegyként kérték, az előzetes döntéshozatalra előterjesztő határozatból kitűnik, hogy az Oy Hartwall előadja egyrészt azt, hogy az oltalmat nem kizárólag „kék és a szürke színek valamennyi elképzelhető változata tekintetében” kérelmezte, másrészt azt, hogy „a védjegyet oly módon kell oltalomban részesíteni, ahogy az a védjegybejelentésével összefüggésben a grafikai ábrázolásából következik, és nem pedig az abban található színek végtelen számú variációjaként”.

25. Az első kérdés elemzése érdekében, amint arra a Bizottság is rámutat, a következő két kérdést kell megválaszolni: először, hogy az, hogy a lajstromozást ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték, kihat-e azon megjelölés tárgyának meghatározására, amelynek vonatkozásában az oltalmat kérték (a), és másodsor, hogy a megjelölés megkülönböztető képességének értékelése céljából milyen hatással bír az, hogy a lajstromozást ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték (b).

a) Az azon megjelölés tárgyának meghatározását illető hatásról, amelynek vonatkozásában az oltalmat kérték

26. E kérdés megválaszolása céljából ismertetni kell a színvédjegy tárgyát és az ábrás védjegy tárgyát, valamint ki kell emelni különösen, hogy miben áll a különbség e két védjegytypus között.

27. Ebben az összefüggésben mindenekelőtt rámutatok, hogy a 2008/95 irányelv azon az egyértelmű előfeltevésen alapul, amely szerint különböző védjegytypusok léteznek.

28. Az irányelvnek „A védjegyoltalomban részesíthető megjelölés” című 2. cikke szerint védjegyoltalomban részesülhet minden grafikai ábrázolható megjelölés, ha alkalmas arra, hogy valamely vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait megkülönböztesse más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól. E rendelkezés példaként felsorolja, hogy e körbe tartozhat a „szó – beleértve a személyneveket –, ábra, kép, alakzat, betű, szám, továbbá az áru vagy a csomagolás formája”.⁸ Noha e cikk nem rögzíti a különböző védjegytypusok valódi kategorizálását, a felsorolt megjelölések arra utalnak, hogy a védjegyek különböző formákat ölthetnek.

29. Ezt követően megállapítom, hogy az említett 2. cikk értelmében az ábrás védjegyek és a színvédjegyek is védjegynek minősülhetnek. Ami az ábrás védjegyeket illeti, azok valójában a 2. cikkben hivatkozott „képek” példájának felelnek meg. A színvédjegyek ezzel szemben nem szerepelnek a 2. cikkben felsorolt példák között,⁹ a Bíróság azonban a színvédjegyek kapcsán hozott két fő ítéletében, a Libertel ítéletben¹⁰ és a Heidelberger Bauchemie ítéletben¹¹ azt mondta ki, hogy a színvédjegyek az említett 2. cikk értelmében védjegynek minősülhetnek.¹²

30. Mindez elvezet a központi kérdéshez, vagyis ahhoz, hogy pontosan mit kell érteni „színvédjegy” és „ábrás védjegy”, valamint hogy miben áll a két védjegytypus közötti különbség.

8 Azt, hogy a 2. cikkben felsorolt megjelölések csak példák, valamint hogy a lista így tehát nem kimerítő, nem csak a 2. cikk szövege erősíti meg, hanem az irányelv (8) preambulumbekzdése is. E preambulumbekzdés szerint „[a] jogszabályok közelítésével elérni kívánt célkitűzések megvalósítása megkívánja, hogy a lajstromozott védjegyek megszerzésének és a védjegyoltalom fenntartásának feltételei valamennyi tagállamban alapvetően azonosak legyenek”, valamint „[e]nnek érdekében szükség van azoknak a védjegyoltalomban részesíthető megjelöléseknek a példázó felsorolására, amelyek alkalmasak arra, hogy valamely vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól megkülönböztessék”. Az irányelv 2. cikke tartalmazza a (8) preambulumbekzdésben hivatkozott példázó felsorolást.

9 Kiemelem, hogy a színek kifejezetten szerepelnek a védjegyek példájaként az új védjegyirányelv, a 2015/2436 irányelv 3. cikkében.

10 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244).

11 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384).

12 A Bíróság ezen ítéletekben azt mondta ki, hogy a színvédjegynek ennek érdekében három feltételnek kell megfelelnie. Először megjelölésnek kell minősülnie. A Bíróság megállapította, hogy a kereskedelem területén a színeket és a színösszetételeket általában vonzó vagy díszítő jellegük miatt alkalmazzák, minden egyéb jelentéstartalom nélkül, ugyanakkor nem zárható ki, hogy a színek vagy színösszetételek egy áru vagy szolgáltatás megjelöléseként szolgáljanak (lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet, C-104/01, EU:C:2003:244, 27. pont; 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet, C-49/02, EU:C:2004:384, 23. pont). Másodsor e megjelölésnek grafikai ábrázolhatónak kell lennie. Harmadsor a megjelölésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy egy vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól megkülönböztesse (lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet, C 104/01, EU:C:2003:244, 23. pont; 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet, C-49/02, EU:C:2004:384, 22. pont). Ami az utóbbi két feltétel színvédjegyekre való alkalmazását jelenti, utalok az alábbiakban az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott válaszmra, amely éppen e feltételekre vonatkozik.

31. A színvédjegy olyan megjelölés, amely egy színből vagy színösszetételből magából áll, alak és körvonal nélkül.¹³

32. A színvédjegy lajstromozásának sajátossága abban áll, hogy magát a színt vagy színösszeállítást részesítik oltalomban. A színvédjegy példaként hivatkozik a nemrégiben hozott Louboutin és Christian Louboutin ítéletre.¹⁴ Az ügy egy magas sarkú cipők talpán alkalmazott piros színből álló belux védjegyre vonatkozott. A cipő körvonala nem képezte részét a lajstromozott védjegynek.¹⁵ Az ítéletben a Bíróság megerősítette, hogy az, hogy egy színt egy árun alkalmaznak, ami ennél fogva a gyakorlatban a szín térbeli körülhatárolását jelenti, nem teszi a védjegy részévé a formát.¹⁶ Másként fogalmazva, a talp nem képezte részét a védjegynek, még ha a lajstromozott szín térbelileg körül is volt határolva, amikor azt egy magas sarkú cipő talpán alkalmazták.

33. Amint azt a Bíróság a Libertel ítéletben kiemelte, a színvédjegyek lajstromozása igen széles oltalmat biztosít. A ténylegesen rendelkezésre álló színek számának korlátozott volta azt eredményezi, hogy az egyes szolgáltatások és áruk tekintetében már a kisszámú védjegy-lajstromozások is kimeríthetik a rendelkezésre álló egész színskálát.¹⁷

34. Ezzel szemben az ábrás védjegyek egy ábrás elemből állnak. Az ábrás védjegyek lajstromozása során a védjegy grafikai ábrázolásából kitűnő ábrás elemnek biztosítanak oltalmat. Ha az ábrás védjegy színes, akkor a megjelölt színekben ábrázolt ábrás védjegy részesül oltalomban a lajstromozás révén.¹⁸

35. A fentiekből kitűnik, hogy a két védjegy kategória eltér, mivel a színvédjegy az önmagában, vagyis körvonalak nélküli bizonyos szín vagy színösszeállítás használatának jogát védi, az ábrás védjegy pedig az ábrás védjegy használatának jogát, annak pontos grafikai ábrázolása szerint, körvonalakkal és esetlegesen színekkel.

b) Arról, hogy milyen kihatással van a megjelölés megkülönböztető képességének értékelésére annak, hogy a lajstromozást ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték

36. Ezt követően az a kérdés merül fel, hogy az, hogy a bejelentő színvédjegyre vagy ábrás védjegyre kér oltalmat, kihat-e a megkülönböztető képesség követelményének alkalmazására. Álláspontom szerint az e kérdésre adandó válasz a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, amelyet az alábbiakban ismertetek.

37. Ahhoz, hogy egy védjegyet lajstromozni lehessen, a 2. cikk és a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontja, valamint (3) bekezdése alapján lényeges, hogy az rendelkezzen megkülönböztető képességgel. A megkülönböztető képesség megléte azt jelenti, hogy a védjegy lehetővé teszi a védjegybejelentésben szereplő árunak vagy szolgáltatásnak adott vállalkozástól származóként történő beazonosítását, és így ennek az árunak vagy szolgáltatásnak más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól való

13 Lásd például: 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244) 14. és 21. pont, amelyek szerint a színvédjegy önmagában vett szín, térbeli behatárolás nélkül, továbbá 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384) 15. pont, amely az absztrakt módon és kontúr nélkül meghatározott színekre vagy színösszetételekre hivatkozik. Ugyanezen meghatározást használják egyébként az európai uniós védjegyek lajstromozása céljára (lásd az európai uniós védjegyről szóló (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és az (EU) 2017/1431 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. március 5-i (EU) 2018/626 bizottsági végrehajtási rendeletet [HL 2018. L 104., 37. o.]). Az európai uniós védjegyek lajstromozására 2018. május 14. óta alkalmazandó rendelet 3. cikke (3) bekezdésének f) pontjában úgy írja le a színvédjegyet, mint olyan védjegyet, amelyet kizárólag egy adott szín képez, körvonalak nélkül, illetve egy adott színekombináció, körvonalak nélkül.

14 2018. június 12-i Louboutin és Christian Louboutin ítélet (C-163/16, EU:C:2018:423).

15 2018. június 12-i Louboutin és Christian Louboutin ítélet (C-163/16, EU:C:2018:423, 7–10. pont).

16 2018. június 12-i Louboutin és Christian Louboutin ítélet (C-163/16, EU:C:2018:423, 24. pont).

17 2003. május 6-i ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 54. pont).

18 Lásd ebben az értelemben az ábrás védjegyek meghatározását a 2018/626 bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikke (3) bekezdésének b) pontjában, amely szerint az ábrás védjegyek olyan védjegyek, amelyek nem szokványos betűtípussal vagy formázással készültek, vagy valamilyen grafikai elemet vagy színt tartalmaznak, ideértve a kizárólag ábrás elemekből álló védjegyeket, valamint a szó- és ábrás elemeket egyaránt tartalmazó védjegyeket is.

megkülönböztetését¹⁹ A védjegy alapvető funkciója ugyanis abban áll, hogy biztosítsa a fogyasztó számára a védjeggyel jelölt áru vagy szolgáltatás származásának azonosíthatóságát, lehetővé téve ezáltal számára, hogy ezen árut vagy szolgáltatást az összetévesztés veszélye nélkül megkülönböztesse a máshonnan származóktól.²⁰

38. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a védjegy megkülönböztető képességét – legyen akár önmagában rejelő (3. cikk (1) bekezdésének b) pontja), akár használat révén megszerzett (3. cikke (3) bekezdése) megkülönböztető képesség – két paraméter alapján kell értékelni: egyrészt azon áruk vagy szolgáltatások összefüggésében, amelyek vonatkozásában a védjegyet bejelentették, másrészt az érintett fogyasztók feltételezett észlelésével összefüggésben.²¹

39. A Bíróság megállapította, hogy miként kell a gyakorlatban meghatározni a használat révén megszerzett megkülönböztető képességet. Az illetékes hatóságnak konkrét vizsgálatot kell lefolytatnia és átfogóan kell értékelnie azon bizonyítékokat, amelyek alátámaszthatják, hogy a védjegy alkalmassá vált az érintett áru vagy szolgáltatás adott vállalkozástól származóként történő azonosítására az érintett fogyasztók részéről. Ezen bizonyítékoknak ezen felül alá kell támasztaniuk a védjegy használatát.²² Az értékelés során többek között az alábbi elemeket lehet figyelembe venni: az érintett védjegy piaci részesedését, a védjegy használatának intenzitását, földrajzi kiterjedését és időtartamát, a vállalkozás által a védjegy promóciójára fordított összegek nagyságrendjét, az érintett fogyasztók azon hányadát, amely a védjegy miatt úgy azonosítja az árut vagy szolgáltatást, mint amely valamely meghatározott vállalkozástól származik, valamint a kereskedelmi és iparkamaráktól, és egyéb szakmai szervezetektől származó nyilatkozatokat.²³

40. Ezt követően a megkülönböztető képesség követelményének alkalmazása és azon tény közötti kapcsolatra vonatkozó kérdést illetően, hogy a védjegy lajstromozását színvédjegyként vagy ábrás védjegyként kérték, a Bíróság már kimondta, hogy sem a 2008/95 irányelv 2. cikke, sem a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontja, illetve (3) bekezdése nem tesz különbséget a védjegyek egyes típusai között. A színvédjegyek megkülönböztető képességének értékelési szempontjai, beleértve a használat révén megszerzett megkülönböztető képességet, tehát főszabály szerint megegyeznek a többi védjegy típus esetében alkalmazandókkal.²⁴ Következésképpen nem lehet az egyes védjegy típusok tekintetében alkalmazott megkülönböztető képesség szempontjának alkalmazásánál szigorúbb, azt kiegészítő vagy attól eltérő különös szempontokat előírni.²⁵

41. Mindazonáltal kiemelem, hogy az ítélkezési gyakorlatból az is kitűnik, hogy egyes sajátos jellegű védjegy típusok esetében figyelembe kell venni e védjegy típusok sajátos jellemzőit. Ez áll többek között a színvédjegyekre, amelyek kapcsán a Bíróság ítélkezési gyakorlatából azt vezetem le, hogy két, sajátos jellemzőikből következő szempontot kell figyelembe venni.

19 Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

20 Lásd: 2007. április 26-i Alcon kontra OHIM ítélet (C-412/05 P, EU:C:2007:252, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

21 Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

22 Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

23 Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

24 Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42. Először a Bíróság ily módon kimondta, hogy kivételes körülményektől, többek között a nagyon sajátos piacoktól eltekintve a védjegyeknek nincs eleve fennálló megkülönböztető képességük.²⁶ Az, hogy a színvédjegyek csak ritkán rendelkeznek eleve fennálló megkülönböztető képességgel, annak tulajdonítható, hogy a fogyasztók nem szoktak az áruk eredetére következtetni kizárólag az áruk vagy csomagolásuk színe alapján. Következésképpen az érintett vásárlóközönség észlelése nem szükségszerűen ugyanaz egy színvédjegy esetében, mint a szó- vagy ábrás védjegyek esetében.²⁷

43. Másodszer, a Bíróság már kimondta, hogy fennáll az ahhoz fűződő közérdek, hogy ne szűküljön le indokolatlanul a védjegybejelentésben megjelöltekkel megegyező típusú árukat és szolgáltatásokat kínáló többi gazdasági szereplő rendelkezésére álló színek köre.²⁸ A színvédjegy megkülönböztető képességének elbírálásánál ebből következően arra is ügyelni kell, hogy a védjegy lajstromozása ne legyen ellentétes e közérdekkel.²⁹

44. Amint azt fent kiemeltem, ennél fogva egy védjegy sajátos jellemzői miatt a gyakorlatban némely védjegy típus esetében a megkülönböztető képesség megítélése más típusokhoz képest nehezebbnek bizonyulhat.³⁰ Rámutatok ugyanakkor, hogy a Bíróság azt is kiemelte, hogy ez nem mentesítheti a védjegy hivatalokat a bejelentett védjegyek megkülönböztető képessége esetről esetre történő konkrét vizsgálatának elvégzése alól.³¹

45. A fenti okok miatt azt indítványozom a Bíróságnak, hogy az első kérdésre azt a választ adja, hogy a 2008/95 irányelv 2. cikkét és az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b) pontját, valamint (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a kérdés, hogy a védjegy lajstromozását ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték, lényeges a megkülönböztető képességre vonatkozó követelmény alkalmazása szempontjából, amennyiben a színvédjegyek sajátos jellemzőiből az következik, hogy azokat figyelembe kell venni a színvédjegy megkülönböztető képességének értékelése során. E tekintetben figyelembe kell venni azt, hogy egyrészt a színvédjegyek csak ritkán rendelkeznek eleve fennálló megkülönböztető képességgel, másrészt pedig, hogy közérdek fűződik ahhoz, hogy ne szűküljön le indokolatlanul a védjegybejelentésben megjelöltekkel megegyező típusú árukat és szolgáltatásokat kínáló többi gazdasági szereplő rendelkezésére álló színek köre.

2. Arról, hogy milyen módon kell lajstromozni egy védjegyet abban az esetben, ha eltérés van a védjegy grafikai ábrázolása és a védjegy kategória megválasztása között (második kérdés)

46. A második kérdést úgy értelmezem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy milyen módon kell lajstromozni egy védjegyet abban az esetben, ha eltérés van az ábra formáját öltő védjegy grafikai ábrázolása és a védjegy kategóriának bejelentésben történt megválasztása között, amely a védjegy színvédjegynek minősíti.

47. Az alábbiakban kifejtem, hogy miért gondolom úgy, hogy ilyen eltérés esetén a védjegy az uniós jog alapján nem lajstromozható sem színvédjegyként, sem ábrás védjegyként. E tekintetben mindenekelőtt kifejtem, hogy miért fontos a védjegy lajstromozása szempontjából, hogy annak pontos tárgyát meg lehessen határozni (a), majd kifejtem a bejelentésben a jelen esethez hasonlóan esetlegesen szereplő ellentmondások következményeit (b).

26 Lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 66. pont); 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384, 39. pont).

27 Lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 65. pont); 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384, 38. pont).

28 Lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 54–59. pont).

29 Lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 60. pont).

30 Lásd: 2012. július 12-i Smart Technologies kontra OHIM ítélet (C-311/11 P, EU:C:2012:460, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2010. szeptember 9-i OHIM kontra Borco-Marken-Import Matthiesen ítélet (C-265/09 P, EU:C:2010:508, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 Lásd: 2010. szeptember 9-i OHIM kontra Borco-Marken-Import Matthiesen ítélet (C-265/09 P, EU:C:2010:508, 37. pont).

a) A védjegy tárgya meghatározásának szükségességéről

48. A bejelentett védjegy pontos tárgyának meghatározása azért szükséges, mert a 2008/95 irányelv 2. cikke alapján ahhoz, hogy lajstromoztatni lehessen egy védjegyet, lényeges, hogy az grafikailag ábrázolható megjelölést alkosson. A 2. cikkben szereplő követelménynek, amely szerint minden megjelölésnek grafikailag ábrázolhatónak kell lennie, az a célja, hogy meghatározza azon védjegy pontos tárgyát, amely vonatkozásában a bejelentő oltalmat kér. Amint az a Sieckmann ítéletben kiemelésre került, a védjegy grafikai ábrázolásának ahhoz, hogy betöltse a szerepét, világosnak, pontosnak, önmagában teljesnek, könnyen hozzáférhetőnek, érthetőnek, tartósnak és objektívnek kell lennie.³²

49. A Bíróság az említett ítéletben kifejtette, hogy a védjegylajstromozás rendszerének megfelelő működése miatt követeli meg ezt az értelmezést.³³ Egyrészt a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak világosan és pontosan ismerniük kell a védjegyet képező megjelölés természetét annak érdekében, hogy teljesíthessék a bejelentések előzetes vizsgálatára, valamint a megfelelő és pontos védjegylajstrom közzétételére és vezetésére irányuló kötelezettségeiket. Másrészt a gazdasági szereplőknek világosan és pontosan meg kell tudniuk bizonyosodni az aktuális vagy potenciális versenytársaik oltalomban részesülő védjegyeiről vagy az általuk tett bejelentésekről, hogy így a harmadik személyek jogairól érdemi információhoz juthassanak.³⁴

50. A védjegy esetleges lajstromozásának valamennyi másik feltételét és különösen annak megkülönböztető képességét a védjegy pontos tárgyának meghatározásától függően kell tehát értékelni.

51. Bár alapvetően minden védjegy esetében szükséges, hogy grafikusan ábrázolható lehessen,³⁵ kiemelem, hogy egyes védjegy típusok pontos tárgyát a gyakorlatban nem lehet *kizárólag* a bejelentett védjegy grafikus ábrázolása alapján meghatározni. Noha a színes ábrás védjegy grafikai ábrázolása vitathatatlanul pontosan megjelöli azt az elemet, amelyre oltalmat kérnek, vagyis a színes ábrás védjegyet, ez nem áll fenn a színvédjegyek esetében.

52. A Libertel ítéletben, amely egy egyetlen színből álló színvédjegy lajstromozhatóságára vonatkozott, a Bíróság ily módon megállapította, hogy kizárólag valamely színminta benyújtása nem felel meg a 2. cikkben szereplő grafikai ábrázolás követelményeinek, különösen mivel a színminta az idő múlásával változhat (például elhalványulhat). A színminta tehát nem teszi lehetővé a színvédjegy pontos tárgyának megállapítását. Ezzel szemben a 2. cikkben szereplő követelmény teljesíthető, ha a színmintát a színvédjegy szöveges leírása egészíti ki, feltéve hogy a leírása világos és pontos, vagy egy nemzetközileg elismert azonosítási kód, mivel az ilyen kódok pontosnak minősülnek.³⁶

32 Lásd: 2002. december 12-i Sieckmann ítélet (C-273/00, EU:C:2002:748, 48–55. pont), valamint 2003 május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 29. pont).

33 Lásd: 2002. december 12-i Sieckmann ítélet (C-273/00, EU:C:2002:748, 47. pont).

34 Lásd: 2002. december 12-i Sieckmann ítélet (C-273/00, EU:C:2002:748, 50. és 51. pont). Lásd még: 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384, 26–30. pont).

35 Rámutatok, hogy a grafikai ábrázolás követelménye immár nem szerepel az új védjegyrányelvben, vagyis a 2015/2436 irányelvben. Ezen irányelv 3. cikkének b) pontja, amely arra a kérdésre vonatkozik, hogy mely megjelölések alkothatnak védjegyet, és amely megfelel a jelenlegi irányelv 2. cikkének, immár azt mondja ki, hogy a bejelentett védjegy lajstrombeli ábrázolása módjának lehetővé kell tennie azt, hogy az illetékes hatóságok és a nyilvánosság egyértelműen és pontosan meghatározza a jogosultat megillető oltalom tárgyát. E módosítás oka az irányelv (13) preambulumbekkezdésében szerepel. Ez utóbbi azt mondja ki, hogy – a védjegyek lajstromozási rendszere számára kitűzött célok, azaz a jogbiztonság és a gondos ügyintézés megvalósítása érdekében – alapvető fontosságú megkövetelni, hogy a megjelölés egyértelműen, pontosan, önmagában teljesen, könnyen hozzáférhetően, érthetően, tartósan és objektíven ábrázolható legyen. Ezenkívül rögzíti, hogy ebből következően lehetővé kell tenni a megjelöléseknek a széles körben elérhető technológia alkalmazásával – azaz nem szükségszerűen grafikai ábrázolással – történő, bármely alkalmas megjelenési formában való ábrázolását, feltéve hogy az megfelelően biztosítja a fenti cél megvalósulását.

36 Lásd: 2003 május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 31–37. pont).

53. Ami a színösszetételből álló színvédjegyeket illeti, a Bíróság egyébként a Heidelberger Bauchemie ítéletben kimondta, hogy – a 2. cikkben szereplő egyértelműség követelményének kielégítése érdekében – a színösszeállítás lajstromozására irányuló bejelentésnek ezenkívül szisztematikus elrendezésben, előre meghatározott módon és állandó jelleggel kell egymáshoz rendelnie a kérdéses színeket.³⁷ A szisztematikus elrendezés a színek pontos összeállításának meghatározását célozza.³⁸

54. E tekintetben hozzáteszem, hogy a hatóságnak, mielőtt el tudná dönteni azt a kérdést, hogy a bejelentett színvédjegy tárgya meghatározható-e a Libertel ítélet³⁹ és a Heidelberger Bauchemie ítélet⁴⁰ által megkövetelt egyértelműséggel, természetesen meg kell tudnia határozni, hogy színvédjegyről van szó.

55. A jelen ügyben úgy tűnik, hogy az Oy Hartwall bejelentése e kérdést illetően ellentmondásos, ami egyébként kitűnik a kérdést előterjesztő bíróság második kérdéséből is. Noha ugyanis a bejelentett védjegy grafikai ábrázolása egy ábra formáját öltö, körvonallakkal ellátott védjegyé (egy kék színű szalag, amelynek vékony szürke szegélye van), az Oy Hartwall a csatolt leírásban (amely a használt színek nemzetközi kódjait jelölte meg) és a minősítésben azt közölte, hogy színvédjegyről van szó.

56. A bejelentett ábrás védjegy grafikai ábrázolását illetően rámutatok, hogy főszabály szerint vitathatatlanul lehetséges grafikusán ábrázolni egy színvédjegyet körvonallakkal *együtt*. Ez a helyzet akkor, amikor a grafikai ábrázolás azt a módot mutatja be, ahogy a színvédjegyet az érintett vállalkozás áruin vagy szolgáltatásain *alkalmazni* fogják. Utalok például a fent hivatkozott Louboutin és Christian Louboutin ítéletre.⁴¹ A szóban forgó színvédjegy grafikai ábrázolása, amely az ítélet 8. pontjában szerepel, egy olyan magas sarkú cipő rajza volt, amelynek talpán a szóban forgó piros színt alkalmazták. A színvédjegy leírásában az szerepelt, hogy a cipő körvonala nem képezi részét a védjegynek, valamint hogy annak kizárólagos szerepe, hogy egyértelművé tegye a védjegy elhelyezkedését. Következésképpen, noha a védjegy grafikai ábrázolása tartalmazott körvonalat (egy cipő formáját, beleértve a talpának formáját is), e körvonalak nem képezték részét a védjegynek, ahogy azt a Bíróság is megerősítette a jelen ítéletben, amint azt a jelen indítvány 32. pontjában felidéztem.

57. Ha a jelen ügyben bejelentett védjegy hasonló grafikai ábrázolás tárgya lenne, úgy a grafikai ábrázolásnak be kellene mutatni, hogy a bejelentett színvédjegyet milyen módon helyezik el az Oy Hartwall áruin, amelyek a jelen esetben vizespalackok. Márpedig, amint arra a Bizottság és a finn kormány szintén rámutatott, a védjegy grafikai ábrázolása nem vizespalackot ábrázol, hanem egy szalagot. Ennek alapján megállapítom, hogy az Oy Hartwall védjegybejelentése ellentmondásos, amennyiben a használt körvonalak nem alkalmasak annak bemutatására, hogy milyen módon kell alkalmazni a színvédjegyet a megadott árukon.

b) A lajstromozás iránti kérelemben foglalt ellentmondások következményei

58. A Bizottság és a finn kormány által előadottakhoz hasonlóan úgy vélem, hogy a 2008/95 irányelv 2. cikke kizárja, hogy egy védjegyet színvédjegyként lehessen lajstromoztatni abban az esetben, ha a jelen ügyben szereplőhöz hasonló ellentmondás áll fenn.

37 Lásd: 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384, 33. pont).

38 Lásd: 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384, 34. pont).

39 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244).

40 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384).

41 2018. június 12-i Louboutin és Christian Louboutin ítélet (C-163/16, EU:C:2018:423).

59. A védjegybejelentés ugyanis nem teszi lehetővé annak eldöntését, hogy a bejelentés pontos tárgya színvédjegy vagy ábrás védjegy. Nem biztos tehát a tárgy, amelytől függően értékelni kell az említett irányelv által előírt további feltételeket és különösen a megkülönböztető képességre vonatkozó követelményt. Ehhez hozzájárul az, hogy a közhatalmi szervek a lajstrom különböző kategóriáit használva kérdezik le a védjegylajstromot. Ez a helyzet a finn védjegylajstrom esetében is, amely vonatkozásában azt tudtam megállapítani, hogy különböző védjegykategóriákra, így többek között az ábrás védjegyek és a színvédjegyek kategóriáira vonatkozóan lehet bejelentéseket benyújtani.

60. Ebben az összefüggésben, ha egy védjegyet színvédjegyként jegyeznének be, holott grafikai ábrázolásában ábrás védjegyként jelenik meg, az összetéveszthetőséget eredményezne a közhatalmi szerveknél és a konkurens vállalkozásoknál. Ebből következően kétséges lenne, hogy melyik elemet – a színvédjegyet vagy az ábrás védjegyet – védi-e a lajstromozás ténye. Ennélfogva osztom a Bizottság és a finn kormány azon véleményét, amely szerint a 2. cikkben szereplő grafikai ábrázolás követelménye által követett cél, amely, amint az a Sieckmann ítéletben⁴² pontosításra került, az, hogy a védjegy tárgyát egyértelműen és pontosan azonosítani lehessen, nem érhető ezért el a jelen ügyben szereplőhöz hasonló bejelentés révén.

61. A 2. cikk ezen értelmezését megerősíti a Bíróság Shield Mark ügyben hozott ítélete⁴³ is. Ez az ügy többek között arra a kérdésre vonatkozott, hogy egy hangvédjegy⁴⁴ milyen feltételek mellett alkalmas grafikai ábrázolásra ezen kifejezésnek az irányelv 2. cikkében alkalmazott értelmében. A Bíróság többek között azt mondta ki ebben az ítéletben, hogy egy olyan védjegyet, amelynek a grafikus ábrázolása hangjegyekből vagy írott szövegből áll, nem lehet hangvédjegyként lajstromozni, ha a bejelentő a kérelmében elmulasztotta megjelölni, hogy a bejelentett megjelölést hangvédjegyként kell érteni. Amint ugyanis a Bíróság kiemelte, ilyen esetben az illetékes hatóság és a vásárlóközönség, különösen a gazdasági szereplők, alappal vélik úgy, hogy a védjegybejelentési kérelemben szereplő grafikai ábrázolásnak megfelelő szóvédjegyről vagy ábrás védjegyről van szó.⁴⁵

62. A jelen indítvány 59–60. pontjában általam kifejtett indokok miatt álláspontom szerint ugyanezen megfontolások érvényesek az olyan védjegybejelentésre is, amelyben a grafikai ábrázolás ábra formáját ölti, de amely esetében a csatolt minősítésben és leírásban az szerepel, hogy a védjegy színvédjegy. Noha a Shield Mark ítélet a bejelentésben szereplő pontatlanságra vonatkozik, nem pedig valódi ellentmondásra, az ezen ítéletben szereplő következtetés *a fortiori* érvényes ellentmondás esetén is.⁴⁶

63. Ha a nemzeti hatóságoknak meg kell határozniuk a bejelentett védjegy pontos tárgyát és ha a bejelentő egy színvédjegyre kér oltalmat, úgy ebből következően lényeges, hogy a védjegybejelentés egybehangzó legyen, vagyis hogy a védjegy lajstromozását – grafikai ábrázolásának megfelelően, beleértve a védjegy minősítését is és az ahhoz csatolt leírást is – színvédjegyként kérjük. A hatóságok és a nyilvánosság ugyanis kizárólag így tudhatja egyrészt, hogy a bejelentő színvédjegy oltalmát kéri, nem pedig ábrás védjegyet, valamint így határozhatja meg másrészt a színvédjegy pontos tárgyát.

42 2002. december 12-i Sieckmann ítélet (C-273/00, EU:C:2002:748, 48–51. pont).

43 2003. november 27-i Shield Mark ítélet (C-283/01, EU:C:2003:641).

44 A hangvédjegy a kizárólag egy adott hangot vagy hangkombinációt tartalmazó védjegy (lásd például a 2018/626 bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikke (3) bekezdésének g) pontjában található meghatározást).

45 Lásd: 2003. november 27-i Shield Mark ítélet (C-283/01, EU:C:2003:641, 58. pont).

46 E tárgyban hivatkozom továbbá a 2012. június 14-i Seven Towns kontra OHIM ítéletre (Hét, különböző színű négyzet ábrázolása) (T-293/10, nem tették közzé, EU:T:2012:302). Ebben az ügyben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy egy európai uniós védjegy nem lajstromozható színvédjegyként, mivel a védjegyet grafikailag nem színvédjegyként ábrázták, hanem ábrás védjegyként vagy térbeli védjegyként. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy ebben az esetben olyan belső ellentmondás áll fenn a szóban forgó megjelölés valódi természetét illetően, amely kizárja annak lajstromozását (lásd az ítélet 66. pontját).

64. Ennélfogva azt indítványozom a Bíróságnak, hogy a második kérdésre azt a választ adja, hogy a 2008/95 irányelv 2. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés kizárja a védjegy lajstromozhatóságát, ha a kérelemben szereplő ellentmondások miatt nem lehet meghatározni a bejelentő által kért oltalom pontos tárgyát. Ez a helyzet áll fenn például az olyan védjegy színvédjegyként való lajstromozása iránti kérelem esetében, amelyet grafikailag ábrás védjegyként ábrázolnak.

3. A szellemi tulajdoni hivatal gyakorlatáról (harmadik kérdés)

65. A harmadik kérdést úgy értelmezem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni – amennyiben a második kérdésre igenlő választ kap, és így főszabály szerint lehetséges a szóban forgó védjegy színvédjegyként történő lajstromozása –, hogy a Bíróság színvédjegyek megkülönböztető képességére vonatkozó ítélkezési gyakorlata alkalmazható-e az ilyen védjegyre és adott esetben, hogy a szellemi tulajdoni hivatal gyakorlata megfelel-e ezen ítélkezési gyakorlatnak.

66. Mivel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a második kérdésre nemleges választ adjon, ezért álláspontom szerint nem kell megválaszolni a harmadik kérdést. Arra az esetre azonban, ha a Bíróság a második kérdésre igenlő választ adna, mindazonáltal másodlagos jelleggel ismertetem az alábbi megfontolásokat.

67. A jelen kérdés a szellemi tulajdoni hivatal részéről a bejelentett védjegy használat révén megszerzett megkülönböztető képességére vonatkozik. E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a szellemi tulajdoni hivatal a bejelentés elutasító határozatának indokolásában kiemeli, hogy „állandó gyakorlata szerint kizárólagos jog meghatározott színek tekintetében nem lajstromozható arra vonatkozó, megalapozott bizonyíték fennállása nélkül, hogy a bejelentett színek tartós és széles körű használat révén megkülönböztető képességre tettek szert a kérelmezett áruk vonatkozásában”⁴⁷.

68. E kérdés megválaszolása érdekében először azt kell megvizsgálni, hogy a Bíróságnak a színvédjegyek megkülönböztető képességére vonatkozó ítélkezési gyakorlata (Libertel ítélet⁴⁸ és Heidelberger Bauchemie ítélet⁴⁹) alkalmazható-e az ilyen védjegyre.

69. Mivel a kérdés abból az előfeltevésből indul ki, hogy a védjegy színvédjegy, valamint ennél fogva vélelmezett, hogy a védjegy tárgya egy körvonalak nélküli szín vagy színösszeállítás, arra igenlő választ kell adni, ahogy azt a finn kormány és a Bizottság is kiemelte.

70. Ez konkrétan azt jelenti, hogy a színvédjegy megkülönböztető képességének értékelése céljából figyelembe kell venni a színvédjegyek sajátos jellemzőit. Amint azt a jelen indítvány 42–43. pontjában kiemeltem, ez azt jelenti, hogy egyrészt figyelembe kell venni, hogy a színvédjegyek csak ritkán rendelkeznek önmagukban megkülönböztető képességgel, másrészt pedig figyelemmel kell lenni arra, hogy fennáll az ahhoz fűződő közérdek, hogy ne szűküljön le indokolatlanul a többi gazdasági szereplő rendelkezésére álló színek köre.⁵⁰

71. Másodszor meg kell vizsgálni, hogy a szellemi tulajdoni hivatal gyakorlata megfelel-e a Bíróság színvédjegyekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatának.

⁴⁷ Lásd e tárgyban a jelen indítvány 13. pontját.

⁴⁸ 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244).

⁴⁹ 2004. június 24-i Heidelberger Bauchemie ítélet (C-49/02, EU:C:2004:384).

⁵⁰ Lásd: 2003. május 6-i Libertel ítélet (C-104/01, EU:C:2003:244, 60., 65. és 66. pont).

72. E kérdést a kérdést előterjesztő bíróságnak kell véglegesen eldöntenie, figyelembe véve egyrészt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából levont, általam a jelen indítvány 38–44. pontjában ismertetett információkat, valamint másrészt a szellemi tulajdoni hivatal gyakorlatára vonatkozó minden releváns ténybeli információt.⁵¹

73. A használat révén megszerzett megkülönböztető képességet illetően hangsúlyozni kell, hogy a hivatalnak konkrét és átfogó módon meg kell vizsgálnia minden olyan bizonyítékot, amely alátámaszthatja, hogy a védjegy alkalmassá vált az érintett áru vagy szolgáltatás adott vállalkozástól származóként történő beazonosítására.⁵² Ebben az összefüggésben az Oberbank ítéletből az következik, hogy ellentétes a 2008/95 irányelvvel, ha kizárólag egy közvélemény-kutatás eredményére alapítják annak értékelését, hogy védjegy használat révén megkülönböztető képességet szerzett-e. A Bíróság ebben az ítéletben azt mondta ki, hogy bár a közvélemény-kutatási eredmény része lehet az értékelt elemeknek, az ilyen közvélemény-kutatás eredménye nem lehet önmagában meghatározó elem.⁵³

74. Ennélfogva azt javaslom a Bíróságnak, hogy másodlagosan olyan választ adjon a feltett kérdésre, hogy amennyiben a védjegy lajstromozását színvédjegyként kéri, akkor a bejelentett védjegy megkülönböztető képességének értékelése céljából figyelembe kell venni a színvédjegyek sajátos jellemzőit. E tekintetben figyelembe kell venni egyrészt azt, hogy a színvédjegyek csak ritkán rendelkeznek eleve fennálló megkülönböztető képességgel, másrészt pedig, hogy közérdek fűződik ahhoz, hogy ne szűküljön le indokolatlanul a védjegybejelentésben megjelöltekkel megegyező típusú árukat és szolgáltatásokat kínáló többi gazdasági szereplő rendelkezésére álló színek köre. Amennyiben az illetékes hatóságok úgy vélik, hogy a bejelentett színvédjegy önmagában megkülönböztető képességgel rendelkezik, akkor nem szükséges a védjegy használatának bizonyítása. Ha ezzel szemben a színvédjegy nem rendelkezik önmagában megkülönböztető képességgel, akkor meg kell vizsgálni, hogy a használat révén megkülönböztető képességre tett-e szert. Ezen értékelés során konkrétan meg kell vizsgálni minden olyan bizonyítékot, amely alátámaszthatja, hogy a védjegy alkalmassá vált az érintett áru vagy szolgáltatás adott vállalkozástól származóként történő beazonosítására. E körülményeknek ezenkívül a védjegy használatára kell utalniuk, és ezen értékelés során többek között az alábbi elemeket lehet figyelembe venni: ezen védjegy piaci részesedését, a védjegy használatának intenzitását, földrajzi kiterjedését és időtartamát, a vállalkozás által a védjegy promóciójára fordított összegek nagyságrendjét, az érintett fogyasztók azon hányadát, amely a védjegy miatt úgy azonosítja az árut vagy szolgáltatást, mint amely valamely meghatározott vállalkozástól származik, valamint a kereskedelmi és iparkamaráktól, és egyéb szakmai szervezetektől származó nyilatkozatokat.

V. Véggöveztetések

75. A fenti megfontolásokra figyelemmel azt javaslom a Bíróságnak, hogy az alábbi választ adja a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) előterjesztett kérdésekre:

- 1) A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének, és az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b) pontjában és (3) bekezdésében hivatkozott megkülönböztető képességre vonatkozó feltétel értelmezése során az a kérdés, hogy a védjegy lajstromozását ábrás védjegyként vagy színvédjegyként kérték, lényeges a megkülönböztető képességre vonatkozó követelmény alkalmazása szempontjából, amennyiben a színvédjegyek sajátos jellemzőiből az következik, hogy azokat figyelembe kell venni a színvédjegy megkülönböztető képességének értékelése során. E tekintetben figyelembe kell venni azt, hogy egyrészt a színvédjegyek csak ritkán rendelkeznek eleve fennálló megkülönböztető képességgel,

⁵¹ Pontosítom, hogy a Bíróság maga nem rendelkezik ezekkel az információkkal.

⁵² Lásd: 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁵³ 2014. június 19-i Oberbank ítélet (C-217/13 és C-218/13, EU:C:2014:2012, 48. pont).

másrészt pedig, hogy közérdek fűződik ahhoz, hogy ne szűküljön le indokolatlanul a védjegybejelentésben megjelöltekkel megegyező típusú árukat és szolgáltatásokat kínáló többi gazdasági szereplő rendelkezésére álló színek köre.

- 2) A 2008/95 irányelv 2. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés kizárja a védjegy lajstromozhatóságát, ha a kérelemben szereplő ellentmondások miatt nem lehet meghatározni a bejelentő által kért oltalom pontos tárgyát. Ez a helyzet áll fenn például az olyan védjegy színvédjegyként való lajstromozása iránti kérelem esetében, amelyet grafikailag ábrás védjegyként ábrázolnak.